

LIETUVIS BRAZILIJOS

Leidžia Spaudos b-vė «ŠVIESA» SAO PAULO, Vytauto Didžiojo 1930 m. Spalių 18 d. Red. St. Puišys. NR. 42 (93)

S. Paulo mieste atsiranda darbu.

Teko patirti, kad didesnės dirbtuvės greitu laiku pradėsia priiminėti naujus darbininkus.
Dabar siuvėjai ir siuvėjos gali gauti darbo valdžios rūbų siuvykloj -- rua Frederico Alvaronga (6 batalijono kareivinėse).
Atlygin mas geras.

Pranešimas

Pablogėjus laikams, pasunkėjo ir laikraščio «Lietuvis Brazilijoje» finansinė padėtis. Kad neiti į skolą, spaudos b-vė «Šviesa» nutarė laikinai laikraštį sumažinti ir leisti tik keturių puslapių. Kai ekonominė padėtis šiek tiek pagerės, o gal tie laikai jau greitai ateis, «Lietuvis Brazilijoje» vėl bus padidintas ir eis taip, kaip ėjo iki šiol.

Tikimės, kad mūsų gerbiami skaitytojai ir prieteliai ir toliau mus rems skaitydami ir platindami «Lietuvis Brazilijoje» bei kitu būdu jį remdami.

„Liet. Braz.“ Redakcija

Svarbu visiems žinoti.

— Esant karo stoviu visi piliečiai išvengiant galimų nemalonumų visuomet privalo su savim turėti asmens liudijimus (carteira de identidade arba pasą).

— Spalių 19 d. visi São Paulo miesto (taip pat priemiesių) krautuvininkai sulig miesto Prefektūros parėdymu privalo paduoti tai patiai Prefektūrai visas žinias, kokius ir kiek yra prekių spalį 20 dienai.

Neišpildę šį parėdymą bus baudžiami pinigine pabauda nuo 200\$000 iki 5:000\$000.

— Spalių 16 d. išleistas naujas produktų kainaraštis, kuris mažai kuo skiriasi nuo buvusio kainaraščio (žūr. «Liet. Braz.» Nr. 41). Kai kurių produktų kaina padidinta 100—200 reisų.

Einant Prefektūros įsakymu naujas kainaraštis privalo būti iškabintas visose krautuose.

DĖMESIO!

«LIETUVIS BRAZILIJOS» REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA NUO SPALIŲ 20 D. PERSIKELIA Į NAUJĄ BUTĄ — RUA MARIA MARCOLINA, 89-a, beveik ant kampo gatvės Oriente, netoli šv. Antano bažnyčios.

Bondės eina:

Oriente (53), São Caetano (18), Bresser (raudonoji), Penha, Belem, Vila Maria.

Konduktorius pasiklausti, kur rua Maria Marcolina ir ten išlipti.

Nuo buvusios Redakcijos būstinės irgi netoli.

«L. B.» Redakcija.

Nauja skaitykla

Mokos Lietuvių mokyklos Tėvų Komitetas jau atidarė prie mokyklos skaitykla, į kurią jau ateina iš Lietuvos laikraščiai: «Rytas», «Lietuvos Žinios», «Trimitas», «Kerys» ir «Kultūra».

Šių laikraščių redakcijoms Tėvų Komitetas tariu nuoširdų aciu.

Skaitykla atdara antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir sekmadieniais nuo 1 iki 7 val. vak.

Tėvų Komitetas.

Vakaras atidėtas.

D. L. K. Vytauto Didžiojo Centralinis Komitetas São Paulo mieste šiuo praneša, kad rengiamas spalį 25 dienai vakaras «Lega Lombarda» salėje Vytauto Didžiojo Jubiliejaus paminėjimui dėl tam tikrų priežasčių atidėtas tolimesniam laikui. Kuomet tas vakaras įvyks, apie tai bus pranešta spaudoje.

Pakvietimai tiks tie patys.

VYTAUTO DIDŽIOJO C. K-TAS.

LIETUVIŲ SAVYGLOBOS S-GOS

Skyrių valdybų bendras posėdis svarbiems klausimams aptarti įvyksta spalį 19 d. 2 val. po pietų „Lietuvis Brazilijoje“ Redakcijoje — rua Ricardo Gonçalves, 6.

L. S. S-gos Cento Valdyba.

PRANEŠIMAI.

LIETUVOS KONSULATAS S. PAULO šiuo praneša, kad Lietuvos piliečiai gyveną São Paulo mieste ir São Paulo Estadoj nesikreiptų savo reikalais į Lietuvos Generalinį Konsulatą Rio de Janeiro, nes jokie prašymai ten iš tokių piliečių nėra svarstomi ir jie yra persiunčiami Lietuvos Konsulato São Paulo žiniui.

LIETUVOS KONSULATAS S. PAULO prašo sekančius asmenis atsliepti raštu ar užteiti asmeniškai Konsulatan, Rua Cons. Nebias, 103.

- 1) ONA MIKUČIŪNIENĖ.
- 2) PRANAS ČEPUKAITIS iš Kau-no ir
- 3) BRONIUS BUTĖNAS.

Lietuvos Konsulatas.

Ekonominio krizio pasekmės

Anglų prekybos ministerija paskelbė įdomią statistiką, kurioj parodyta, kiek dėl bendro pasaulinio ūkio krizio sumažėjo tarptautinė prekyba, palyginus su praėjusiais metais. Tas sumažėjimas per pirmuosius septynis šių metų mėnesius atrodo nuošimėiais taip:

Valstybės	Importas	Eksportas
Jungt. Valstybės	25,9 %	22,6 %
Italija	21,4 „	20,9 „
Vokietija	17,4 „	6,2 „
Prancūzija	12,0 „	9,6 „
Anglija	10,2 „	16,4 „
Belgija	5,8 „	14,1 „

Lietuvos savanoriams pašalpa

Žemės reformos valdyba nutarė išduoti žemės gavusiems savanoriams 2.000.000 litų pašalpų ir statybai paskolų 500.000 litų. Šie pinigai dar šiais metais bus išduoti.

Pinigus gaus tik tie savanoriai, kuriems yra duoti savanorių medaliai ir kurie patys valdo gautą žemę.

VYTAUTO DIDŽIOJO mirtis

(1430 metų spalį 27 d.)

Šių metų spalį 27 d. sueina 500 metų, kai Didysis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas Didysis mirė.

Šioms sukaktuvėms paminėti šv. Cecilijos choro iniciatyva salėje prie šv. Antano do Pary bažnyčios spalį 26 d. 12½ val. rengiama bendra lietuvių sueiga, kurioje bus prakalbos, deklamacijos ir choras tiktis ketelį numerį.

Prieš susirinkimą 11 val. bažnyčioje įvyks iškilmingos gėdulingos pamaldos.

Kaip į pamaldas, taip ir į sueigą lietuviai kviečiami yra kuo skaitlingiausiai atvykti. — Įėjimas veltui. RENGĖJAI.

Brazilijos einamasis momentas

Kova su sukilėliais eina. Ji persimetė taip pat ir į kitas estadas, kaip Parana ir atskirose vietose Parahybos estados.

Einant oficialiais pranešimais Minas Geraes estadoj sukilėliai laikosi silpnai. Federalinės kariuomenės atskiri būriai ir savanorių legionai vis žengia pirmyn. Estados vyriausybė savo būstinę perkėlė iš Bello Horizonte į miestą Diamantina.

«Havas» praneša, kad toje estadoj jaučiamas didelis piniginis krizis, todėl estados vyriausybė išleido naują partiją popierinių pinigų, kurie tapo paleisti apyvarton sykiu su visos Brazilijos pinigais.

Rio Grande do Sul sukilimui vadovauja Getulio Vargas, buv. demokratų kandidatas į respublikos prezidentus; «Folha do Noite» iš spalį 15 d. rašo, kad Getulio Vargas buvo nusiuntęs į Argentiną savo atstovą prašyti Argentinės vyriausybės pagalbos, bet nieko nelaimėjo, dargi net negavo audijencijos pas Argentinės prezidentą. Atsis-

kė taip pat vykti sukilėliams į pagalbą buv. komunistų vadovs Luiz Carlos Prestes, kuris dabartinu metu gyvena Buenos Aires mieste.

Tas pats laikraštis rašo, kad sukilėlių vadais Rio Grande do Sul estadoj yra generolas Izidoro Dias Lopes ir pulkininkai João Alberto ir João Francisco, kurie vadovavo revoliucijai 1922 ir 1924 metais.

Paranos estadoj viršū ima federalinė kariuomenė. Einant oficialiais pranešimais Cambara, Jacarezinho, Senges paliuosuoti nuo sukilėlių, kurie bėga Kuritybos link.

São Paulo estadoj ramu. Pačiame S. Paulo mieste kasdien savanorių būriai didėja ir organizuojami vis nauji patriotiniai legionai, į kuriuos stoja ne tik juodieji ir mulatai, bet ir svetimtaučiai, jų tarpe ir lietuviai.

Tautinė šventė spalį 21 dieną baigiasi. Bankai ir kitos įstaigos pradės funkcionuoti normaliai. Šiaip gyvenimas eina normaliu keliu.

—X—

Tėvų susirinkimas

Sekmadienį, spalį 19 d. 1 val. po pietų Bom Retiro lietuvių mokyklos bute šaukiamas tos mokyklos tėvų susirinkimas. Yra svarbių klausimų išrišti, todėl visi tėvai yra kviečiami dalyvauti.

Mokyklos Valdyba.

«Lietuvis Brazilijoje» Redaktorius Stasys Puišys sveikatos pataisymui šią sąvaitę išvyksta 1½ mėn. atstogų į Rio de Janeiro. Jį pavaduos «Šviesos» b-vės pirmininkas klebonas kun. J. Valaitis.

LAIŠKAI.

Nors «Lietuvis Brazilijoje» Redakcija persikelia į naują būstinę, tačiau laiškaras adresas pasilieka senas, būtent SAO PAULO, caixa postal 1764. Tad keisti adresą nereikia.

RASTAS UŽSIENIO PASAS

NARAKO MYKOLO vardu. Taip pat surasti jo ir kiti dokumentai. Kreiptis į «Lietuvis Brazilijoje» Redakciją.

GERBIAMŲJŲ PLATINTŲJŲ

prašome atsiskaityti už išplatintus laikraščius.

Pinigus siųsti šiao adresu: SAO PAULO, Caixa postal 1764 «Lietuvis Brazilijoje».

Pinigų kursas

Santos mieste muitinėje spalį mėnesiui nustatytas šis:

Š Amerikos doleris	9\$834
Anglijos	47\$116
Argentinios	3\$548
Prancūzijos	0\$386
Vokietijos	2\$303
Portugalijos	0\$445
Ispanijos	1\$080
Kanados	9\$817
Urugvajaus	8\$172

(«Folha da Manhã» iš 16.X).

«Pasisavino» 645:000\$000

«Folha da Manhã» rašo, kad bendrovės «Força e Luz» Ribeirão Preto mieste kasininkas Teodoras Mayer pavogęs iš kasos 645:000\$000 pasislepė. Pranešta policijai, kuri tikisi vagį sugauti.

Sugrįžta Brazilijos kardinolas

Spalį 19 d. į Rio de Janeiro sugrįžta kardinolas arkivyskupas Sabastiao Leme. Katalikai rengia iškilmingą sutikimą.

Lietuvis savanorių būrio vado

Teko patirti, kad p. Stasys Butrimas, įstojęs į savanorių būrį, gavo būrio vado laipsnį ir išvyko jau kovoti su sukilėliais.

Nori atsiskirti

«A Gazeta» iš 16 spalį rašo, kad Rio Grande do Sul estada nori atsiskirti nuo Brazilijos bendros federacijos ir pasiskelbti savistovia nepriklausoma respublika.

Rytų Brazilija.

Rytų Brazilija vadinama šios valstybės (stadai): S. Paulo, Rio de Janeiro, Minas Geraes, Espirito Santo, Bahia ir Sergipe.

Šitos valstybės yra Brazilijos branduoliu ir turi daug panašumo tiek gamtos, tiek ūkio bei pramonės, tiek istorijos atžvilgiais. Šita visa sritis randasi 500—800 metrų aukštumoje virš jūros ir, išskiriant jos pakrantes, turi ypač labiau į pietus neperkarstą klimata, nors tęsiasi nuo 25 ligi 12 laipsnio geografinės platumos.

São Paulo valstybė yra mums įdomiausia, nes joje apsigyveno 0,9 visų Brazilijos lietuvių išievių. Ši valstybė pietuose rubežiuojasi su Parana, vakaruose su Matto Grosso, pietuose šiaurėje su Minas Geraes ir Rio de Janeiro valstybėmis, o rytuose su Atlanto vandenynu. Užima 250.000 kvadr. kilometrų, gyventojų turi šešis milijonus. Sostinė yra S. Paulo miestas su 900.000 gyventojų. Be to yra 253 miestai, miesteliai, iš kurių įžymiausi Santos su puikiu uostu, Campinas su pusantro šimto tūkstančių gyventojų, Ribeirão Preto ir k. Didmiesčiuose dauguma svetimtaučių.

Dirbamos žemės yra 14 milijonų hektarų, gelžkelių 6.805 kilometrų, aukštųjų mokyklų 5, vidurinių 149, pradinį 2.901 ir bažnyčių 1506. Vien audimo dirbtuvių yra 111, kurių išdirbiniai išneša metams 255 milijonus milrėisų.

Visas S. Paulo gerbuvius išaugo ant kavos. Kavos plantacijų yra virš 15 tūkstančių su apie 700 milijonų medelių, kurie užima virš milijono hektarų ir duoda apie 10 milijonų maišelių kavos. Dabar užėjus kavos prekybos krizėi pasunkėjo visas valstybės gyvenimas.

Beto S. Paulo išveža užsienin nemaža medvilnės, ryžių, kukurūzų, pupų, vaisių, tabako, cukraus. Yra nemaža mineralų ir naugijų, bet jų išdirbinas neišvystytas.

Minas Geraes valstybė susisiečia iš pietų su S. Paulo, iš rytų su Rio de Janeiro ir Espirito Santo, iš šiaurės su Bahia ir iš vakarų su Goyaz. Prie jūrų neprieina.

Žemės plotas 590.000 kvadr. kilometrų, iš kurios 27 su viršum milijonai hektarų dirbamos. Gyventojų yra septyni milijonai. Graži sostinė Bello Horizonte, įsteigta tik 1897, m. turi vos 70.000 gyventojų. Miestų, miestelių yra 214, iš kurių įžymesni Juiz da Fora, Uberaba, Diamantina ir senoji sostinė Ouro Preto su savo aukso kasyklomis ir kalnakasių mokykla. Pradinių mokyklų yra 4.997, vidurinių 157 ir aukštųjų 8, bažnyčių bei koplyčių 2.087, gelžkelių 7,658 kilometrų, audimo dirbtuvių 60 su 90 milijonų milr. vertės išdirbiniais.

Minas Geraes yra Brazilijos pirmoji valstybė gyventojų ir mokyklų skaičiumi, nors palyginamai retai apgyventa, nes kv. kilometrui tenka tik 10 žmonių, tuom tarpu, kaip S. Paulo 24 žmonės.

Minas Geraes yra aukšta plokštuma išraižyta kalnais, kalneliais, iš kurių aukščiausi siekia du kilometrų aukščio. Kalnuose guli daugumoje dar nepalieti neapskaitliuojami brangių naugijų ir mineralų turtai. Geležies čia esą daugiau, kaip viso pasaulio kasyklose, drauge sudėtose. Be to yra daug vario, cino, platinos, sidabro, aukso ir kitų brangių naugijų. Randama taip pat briliantų ir kitų brangakmenių. Trūksta anglių, bet už tai yra begalės miškų ir vandenkričių, kurie gali gaminti elektrą.

D'1 kapitalų stokos pramonė nėra tinkamai išsivysčiusi, bet ateičių beabiejones pramonės čia plėsis vis labiau.

Žemė yra neperderlingiausia. Sodinama kava, veisiamas daug gyvulių. Oras labai sveikas ir ypač Mantiquirena kalnuose yra vėsus, o kitur vidutinis. Tik pačioje šiaurėje ir vakaruose karštas.

(Bus daugiau).

— São Paulo laikraščiai sąryšy su dabartiniu momentu sumažėjo beveik visi.

Ka sako anglas apie Rusiją.

Anglijos Darbo partijos atstovas parlamente, Joseph Toole, kuris važinėjo po Sovietų Rusiją ir neseniai grįžo į Londoną, rašo Daily Herald savo išpužius apie «darbininkų rojų», kurį bolševikai ten įsteigė.

«Rusijoje», sako jis, «mes turime despotinę valdžią, tokią pat — ne, dar žiauresnę, — kaip kad buvusioji prieš revoliuciją, carų laikais. Skirtumas tik toks, kad tuomet despotizmas buvo juodas, o dabar raudonas.

«Man esant Maskvoje», pasakoja toliau Toole, «ten prasidėjo komunistinių profesinių sąjungų internacionalo kongresas. Vyriausias kovos balsis kongrese buvo toks: «Viso pasaulio kapitalizmui mes nešame ne taiką, bet karda!»

«Bet ką komunizmas atnešė Rusijai? Deja! Komunistai atnešė ne

taiką, bet karda. Visa sovietų valdžia laikosi tik su pagelba brutališkos jėgos, su pagelba šautuvo!

«Sovietų Rusijoje visi negalima kritikuoti valdžios nei valdininkų. Jei kuris darbininkas Rusijoje bando protestuoti prieš dabartinę tvarką, gali žinot, koks gulas jo laukia. Viena graži ar negraži naktį jis dingsta, ir niekas daugiau nežino, kur jo kaulai pūva...»

Apie ekonominę rusų darbininkų padėtį Toole sako:

„Bendrai imant, bedarbių Anglijoje, kuris gyvena trupiniais, gaunamais kartas nuo karto kaip pašalpa, gyvena daug geriau, ne kaip kiekvienas paprastas darbininkas sovietų rojuje“.

—*—

Pasikesinimas prieš Pilsudskį.

Spalių 14 d. Varšuvoj suimti 8 socialistai, kurie organizavo pasikėsinimą prieš Pilsudskio gyvybę.

Pašto ženklas už 26.000 frankų

Spalių 14 d. Londone tapo parduotas vienas pašto ženklas, išleistas saloje Boa Esperança 1882 metais už 26.250 frankų.

Kiti trys ženklai tos pačios laidos parduoti už 58.000 frankų

Išsiliejo Sena.

Telegrafo pranešimu, spalių 13 d. Paryžiuje upė Sena išsiliejo. Atskiri miesto rajonai tapo vandens apsemti. Provincijoj geležinkeliai išardyti. Nuostolių padaryta daug.

Uždarė universitetą

Spalių 15 d. Barcelonos (Ispanijoj) universitetas dėl įvykusio konflikto tarp studentų ir profesūros valdžios parodymu uždarytas.

Fotografas

GILUCAS

Savo meniško darbo išplatinami daro

6 atvirutes už 4\$000
1 meniškas portretas
(18X24 - 3\$000)

Darbas garantuotas.

Rua Josė Paulino, 152.

Naujas išradimas

«Havas» iš spalių 15 d. pranešimu, vienas italas padirbo naują aeroplaną, kuris sveria tik 30 kilogramų, su kuriuo, užsidėjus jį ant savo pečių galima lėkti į valandą 60 kilometrų.

Jei bandymai pasiseks gerai, tai jis savo išradimą pateiks aviacijos ministerijai užpatentuoti.

Parlamento pirmininkas

Naujo Vokietijos parlamento pirmininku išrinktas socialistas Loebe, kuris gavo 269 balsus. I-muoju vice-pirmininku išrinktas nacionalistas Stohr, o antruoju katalikas Thomas Esser, gavęs 427 balsus.

Naujas parlamentas pradėjo pėsdiuoti.

Telegrafo pranešimu, spalių 13 d. Berlyne atidarytas naujas Vokietijos parlamentas. Dalyvavo visi nariai. Nacionalistai buvo apsirengę juoda fasisų uniforma.

Prie parlamento rūmų įvyko pėtytys tarp komunistų ir nacionalistų. Daug jų net sužeistų.

Dabartinis ministrų kabinetas nusistatęs nepasiduoti.

Sustreikavo visi studentai.

Telegrafas praneša, kad Perū valstybės visi universiteto ir kitų aukštųjų mokyklų studentai sustreikavo reikalaudami tam tikrų reformų ir daugiau autonomijos.

Spalių 13 d. vyriausybės atstovai pradėjo vesti su studentais derybas.

Telefono susisiekimas tarp Berlyno ir Buenos Aires.

Spalių 13 d. atidarytas telefono susisiekimas tarp Berlyno ir Buenos Aires. Pirmą pasikabėjimą padarė abiejų valstybių prezidentai.

Jus norite pinigų persiusti

Tiek į Lietuvą, Rusiją, Lenkiją, Vokietiją ir t. t., Šiaurinę Ameriką, laiškais ar telegrafu.

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda
visa čia atitks

Skubiai — sąžiningai ir už mažą atlyginimą

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Jei norit socialiai ir skaniai pavalgyt, tai eikit į

BAR PAULISTANO

ant kampo Av. Celso Garcia ir rua D-r. Ricardo Gonçalves — 10
žingsnių nuo „Lietuvio Brazilijoj“ redakcijos.

Pietus ar vakarienė (pagaminta europietiška) TIK 1\$800.
Ir taip visas pigiau.

Pabandykit vieną syk, ir visuomet atvyksit!

Spalių 9 d. PAMINĖJIMAS

Spalių 9 dieną sukako lygiai 10 metų, kai lenkai generolo Želigovskio vedami smurto keliu pagrobė mūsų sostinę Vilnių. Toms liūdnoms sukaktuvioms paminėti šv. Cecilijos choras spalių 12 d. salėje prie šv. Antano do Pary bažnyčios surengė bendrą lietuvių suiegi su nustatyta programa.

Prieš tai bažnyčioje įvyko pamaldos už žuvusius kovoje dėl Vilniaus. Čia mūsų gerb. klebonas kun. J. Valaitis pasakė atitinkamą pamokslą, kuriame priminęs tėvyrės meilę ir nurodęs tą pasišventimą, kuris atsiranda dėl kilnių idealų, ragino visus tokiu pasišventimu apsišarvoti einant dorovingumo pamatais sulig Kristaus paliktu mokslu.

Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, net ir iš atskirų tolimesnių rajonų buvo ne mažas skaičius lietuvių. Pamaldose taip pat dalyvavo mūsų Konsulats D-ras Petras Mačiulis ir Konsulato sekretorius p. J. Gaurilius su žmona.

Salėje paminėjimo programa atsižvelgiant į dabartinį krašto momentą buvo trumpa, susidėjo tik iš prakalbų ir tautiškių dainų.

Įžangos žodį pasakė šv. Cecilijos choro protektorius kun. Valaitis. Papasakojęs savo išpužius iš buvimo Vilniū dar prieš 30 metų ir vėliau iš tų laikų, kuomet buvo karo kapelloni ir nurodęs pasišventimą tų žmonių, kurie dėl Vilniaus kovoje ir tose kovose savo gyvybės nuostoj, kvietė visus susirinkusius juos pagerbti atsistojimu. Nors jie mirė, bet jų dvasia tegyvuoja mummyse.

Ir visi atsistoję siunte jiems tyliai savo mintyse ir širdyje pagarbos jausmą. Toliau prakalba pasakė mūsų p. Konsulas.

Nušvietęs Vilniaus pagrobimo eigą ir nurodęs tą skriaudą, kurią padarė lenkai visai mūsų tautai bei nupasakojęs trumpais bruožais tą reikšmę, kokią turėjo ir turi Vilnius Lietuvos valstybei, kvietė visus susikaupti ir pasiryti prie didesnio veikimo tautinėje dirvoj, prie vieningo darbo kovoje dėl Vilniaus, kad liktą dešimties metų jubiliejų jau galėtumėm apvaikšioti džiaugsmingai.

Baigus jam kalbėti susirinkusieji triukšmingai ploja, tuo pareikšdami pilną savo pritarimą ir visi atsistoję gieda Tautos Himną.

Scenoj pasirod. šv. Cecilijos choras, kuris dirguojant p. T. Mažeiką, S. Paulo konservatorijos studentui ir to choro vedėjui, padainavo «Kur bėga šėsupė» ir «Mes be Vilniaus nenurimsim».

Tro programa pasibaigė. Nors ir viskas tapo užbaigta, bet žmonės dar nenorėjo skirstytis iš salės ir ilgai dar tarp savęs kalbėjosi smerkdami lenkų politiką Vilniaus atžvilgiu.

Baigdamas, noriu tarti porą žodžių apie šv. Cecilijos chora. Nors jis dar yra jaunutis, nors choristų skaičiumi neperdidžiausias, tačiau jo veikimas tautinėje dirvoj yra nemažas. Neapsiriksiu pasakęs, kad beveik nebuvo tos tautinės šventės, kurioje jis nebutų dalyvavęs ir savo dainomis nebutų žadinęs tautinius jausmus ir meilę prie tėvyinės. O jei paimti domėn tą faktą, kad jis kiekvieną sekmadienį lietuvių pamaldose bažnyčioje lietuviška giesme gaivina tikiybinius jausmus ir primina brangiosios Lietuvos pamaldas, tai jo nusipelnimas yra dar didesnis.

Už tai mūsų lietuvių kolonija turi tam chorui būti dėkinga ir turi jį vispusiškai remti.

Teko paminėti, kad choras rengia ir Vytauto Didžiojo mirties paminėjimą toj pačioj salėj, spalių 26 d. Jau programa sustatyta ir paruošimo darbas eina pilnu tempu.

V i s g i.

„SUGRIUVĖS GYVENIMAS“

Bom Retiro lietuvių mokyklos Tėvų Komitetas lapkričio 9 d. salėje rua da Graça 144 rengia antrą vakarą, kurio grynas pelnas eis mokyklos naudai.

Bus suvaidintas veikalas «SUGRIUVĖS GYVENIMAS».

VYTAUTAS DIDYSIS

PROVINCIOJO.

Nuo Redakcijos. Ne tik Săo Paulo mieste dirbama tautinė dirvoj, bet ir provincijos lietuviai nuo to darbo neatsilieka. Pavyzdį parodo ši talpinama korespondencija.

Refinadoroj Paulista, kur dirba keliolika lietuvių ūimų, rugsėjo 28 d. tapo surengta tautinė šventė — Vytauto Didžiojo jubiliejaus paminėjimas.

Darbėtus p. J. Zakarevičius susitaręs su fotografu p. A. Sakatausku parinko tai šventei vietą ir visus lietuvius sukviėt. Atvyko visi: seni ir jauni, vaikai ir merginos, visi išeginiais rūbais pasipuošę.

Kai jau visi susirinko, p. A. Sakatauskas pradėjo prakalbą sakyti. Visi nutylo ir atydiai klausėsi, o prakalba tęsėsi gan ilgai. Kalbėjo jis ir apie Lietuvos praeitį, apie lietuvių pasišventimą kovose dėl nepriklausomybės, ir apie dabartį, kviesdamas visus sužadinti savyje tėvynės meilę ir čia gyvenant išieivijoj eiti Vytauto Didžiojo nurodytais keliais.

Pasibaigus prakalbai visi atsistoj ir galingai praskambėjo «Lietuva, tėvynė mūsų».

Po Tautos Himno p. A. Sakatauskas savo prakalbą tęsė toliau, nušviesdamas susirinkusiuos kas buvo Vytautas Didysis, kodėl jį visa tauta gerbia ir kaip šiemet jo jubiliejus yra apvaikšiojamas.

Po to kalba dar p. J. Steponavičius. Antgalo p. A. Sakatauskas padėkdamas keletą savo eilučių, kurios į susirinkusius padarė gerą įspūdį.

Pasibaigus programai ir sušukus „Valio tėvynė“ visi išsiskirstė su pakeltu ūpu.

Valio, Refinadoriečiai!
Dalyvavęs.

ZINIŲ ZINELĖS

— Anglijoje bedarbių spalį 6 d. buvo 2.176.191.

— Ispanijos valiuta vėl pradėjo smarkiai kristi.

— Bulgarijos karalius Borisas veda Italijos karalaitę Joaną. Sutuoktuvės įvyks šiais metais spalį 25 d.

— Revoliucija Kinijoje jau pasibaigė. Atskiri kariuomenės vadai pripažino dabartinę vyriausybę ir nusistatė ją remti.

— Spalį 14 d. Berlyne susstreakavo 14 tūkstančių darbininkų.

— Austrija rengiasi prieš karą. Superkama ginklai, ginkluojama kariuomenė ir po biskų darbo rezervistų mobilizacija. Rubežius su Italija stiprinamas.

— Į Brazilijos kariuomenę įstojo virš 100 lietuvių.

— Săo Paulo miestas didesnėse aikštėse turi naują elektros apšvietimą. Dabar laisvai galima ir lakrašius skaityti gatvėse.

«Sausas įstatymas»

«Havas» pranešimu Estados do Rio policijos ūefas išleido įsakymą, kuriuo einant draudžiama Karo stoviui esant pardavinėti alkoholinius gėrimai. Alus paliktas kol kas laisvas.

Reikalingi siuvėjai.

S. Paulo estados Teisingumo Sekretoriatas praneša, kad skubiai yra reikalingi siuvėjai ir siuvėjos. Kreiptis į rua Frederico Alvarenga (Quartel do Sexto Batalhăo) nuo 6 val. ryto iki 12 v. nakties. Tartis su p. Jose Fernandes.

Didelė audra Săo Paule

Spalį 14 d. naktį Săo Paulo rajono visu ruožu perėjo didelė vėtra su perkunija ir lietuai. Sant' Anna rajone sugriautas namas. Nuostolių padaryta gana daug.

GATVĖSE ŠOKANTI TAUTA

Ispanijoje Katalonijos gyventojai turi paprotį šokti gatvėse. Kai tikta po lietingojo metų laiko tarpo pasirodo saulė, gatvėse atgimsta linksmas gyvenimas ir miestuose kur gyvena kataloniečiai prasideda šokiai.

To priežastis yra klajojama muzikantai — kataloniečiai. Jie eina per miestą ir sustoję bet kur aikštėje, neatsižvelgdami į smarkų automobilių, trauvų ir omnibusų judėjimą, pradeda griežti. Tai daroma ne dėl pasipelnymo, bet iš džiaugsmo ir noro parodyti savo meną. Praeiviai, vyrai ir moterys, tvoj juos apstoja, kad pasiklausytų katalonikų liaudies dainų ir šokių. Judėji nas toje vietoje sustoja. Išlipa iš autobusų ir trauvų žaunės ir susirinkusią minią dar labiau padidina.

Po to paprastai iš minios išeina kuris vyras ir kreipiasi į susirinkusius, ar tarpe jų neatsirasit darna katalonietė. Šį klausimą jam du kartu karoti nereikia, darna tuoj atsiranda. Pirmają porą tuoj paseka antroji, trečioji ir t. t., kol pagaliau aikštėje susirenka iki šimto šokančių porų, kurios susikabina į viena ratą ir sukasi bendrai. Iš visų pusių renkasi vis naujų žaunų ir ratas aplink orkestrą turi vis didėti, kad duotų vietos keliems šimtam šokančių porėliu. Puikūs ponai ir pošnios lonios, visi pusvalandžiui, paniršta savo puikumą ir luonų skirtumą ir šoka bendrai su liaudies atstovais ir darbininkais. Bet kartu visi tam pusvalandžiui paniršta taip pat ir savo vargus. Dabar jie visi yra kataloniečiai, tik kataloniečiai, vieninga šokanti gatvėse tauta.

O kadangi kataloniečiai yra iškilę po visą Ispaniją ir kiekviename mieste ir miestelyje jų galima rasti, tai jų šokius galima panatyti beveiki kiekviename Ispanijos mieste, kur pirmaus savo gintosios muzikos garsams gatvėse pasigirdus, jie tuoj pradeda šokti.

Į kovą.

Pranukas skaitė Karolio Maijo apysaką apie indėnus. Staiga atsigrįžo į tėvą ir paklausė, dėl ko indėnai daro savo veidus.

Jie taip darydavo tik eidami į karą. — pamokė tėvas sūnų. Po keleto dienų į tėvo kambarį įbėgo išsigandęs Pranukas šaukdamas:

— Eikš čia griežiau, tėti!.. Mama eina į karą!..

Rekacijos ir Administracijos atsakymai

P. IGNIUKARNIŠEVICIUI. Tamstos sumokėti pinigai už «Lietuvis Brazilijoje» prenumeratą (12\$000) per p. Liudą Valiuką mūsų kason neįflaukė. Mat p. L. Valiukas tuos pinigus pasisavino nieko mums nepranešęs, tik iš Tamstos laiško sužinojome, kad jam esi tuos pinigus sumokėjęs. Laikraštį Tamstai siuntinėjam.

P. ŠIAULIČIUI. Tamstos «Liaudies legendų» gavome. Ačiū. Skaitysime.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai.

D. Andruškai, A. Bulkauskui, K. Babinskiui, A. Bekerui, H. Balsevičiui, Ign. Baniui, J. Baukiui, Pr. Budžiui, J. Čižauskui, B. Dundei, K. Januškai, J. Jonikavičiui, J. Jankūnui, Ant Kazėnui, St. Kvieskai, M. Kuliešui, Ad. Kvieskai, V. Liubėkui, J. Margeliui, J. Maigui, J. Masėnui, J. Markeliui, Ant Norkui, P. Povilaičiui, Rutkauskieni - Startienei, A. Spadavičiui, K. Šilaikiui, Pr. Sokui, K. Skukauskui, Pr. Siemeliui, T. Šablevičiui, St. Urbanui, V. Urniežiui, V. Valentinui, M. Vasiliui, K. Valui, F. Vitkauskui, St. Vasiliauskui, J. Vitoniui, Pr. Vaitkevičiui.

Ar dėl to?

— Tėti, kodėl gandras visada stovi tik ant vienos kojos?

— Kvailas vaikel!.. Jeigu jis ir antra iškeltu, tai pervirstų.

PAŠALINIS PRANEŠIMAS.

Šiuo noriu įspėti mūsų lietuvišką visuomenę prieš žinoma visiems Liudą Valiuką, kuris savo gražiais žodžiais moka prisiviliuoti žmones tam, kad vėliau juos išnaudoti.

Aš gegužės 24 d. šių metų paskolinau jam 200\$000. Jis pasižadėjo raštu tą skolą man gražinti neveliau liepos 15 d. šių metų. Bet jau spalį mėnuo baigiasi, o tos skolos man dar negražino, gavau tik 40\$000. Su kitais jis irgi panašiai elgiasi.

Duotu jo žodžiu pasitikėti negalima. Be to jis gerai mūsų visuomenei yra jau žinomas iš tų laikų, kuomet taravo pas Kiršteiną ir Buividą, kurie taip neįžaltingai nuskriaudė žmones. Tad, lietuviai, atkreipkit į tai savo dėmesį.

Justinas Vaškevičius.
Mooca, 1930. 15. X.

JUOKAI

O tie vaikai vaikai!..

Teta išėjo keletą dienų pasiviešėti. Kai ji pirną rytą svečiuose atsisėdo pusryčių, mažasis Petrukas paklausė:

— Ar, teta, įryt jau prauseisi?

— Na žinoma, — atsakė teta.

— Ar taip pat ir burna?

— Bet jau tai savaime aišku, mano vaikeli.

Dabar triumfuodamas Petrukas atsigrįžęs į tėvą sušuko:

— Matai, tėvei, sakei, kad teta nepraustaburnė.

Kada geriau?..

Vieną dieną tėvui G' Leary, guriausiam to laiko kunigui, vienas pažįstamas sako:

— Aš norėčiau, kad Jūs būtumėt šv. Petras.

— D l ko?

— Dėl to, kad po mirties turėtumėt dangaus raktus ir galėtumėt mane ten įleisti.

— Aš manau, kad jums naudingu būtų, jei aš turėčiau pragaro raktus, nes galėčiau iš ten jus išleisti, — sako kunigas.

BAISENYBIŲ MUZIEJUS.

Anglijoje higienos ministerio pareidymu isteigta muziejus, kuriame surinkti iš visų pasaulio kampų instrumentai ir aparatai, kuriais moters tekina savo koketavimo reikolus. Pats ministeris tą muziejų pavadino «baisenybių muziejumi», kadangi didžioji aparatų dauguma, jais besinaudojant, yra didelių kančių priežastis. Muziejus tikslas parodyti, kaip yra kenksmingi visi tie papūklai; kaip įvairūs diržai, mašinos, aparatai suliesėti ir t. t.

Muziejų moters lanko labai gausiai. Tik nežinia ar moters ten eina, kad suprastų visų išstatytų papūklų žalingumą, ar kad sužinotų dar kokį naują nežinomą kosmetikos sekretą.

Alpigo duona

Duonos kepykla «Italo — Hungaro» — RUA CUYABA, 29 (Alto da Mooca) atsižvelgdama į dabartinę krizį papigino duoną.

BALTA DUONA KLG. 700 REISI.

JUODA DUONA RUGIU KLG. 500 REISI.

Be to kas surinks vales ant 50 kilogramų tas gaus kaip dovaną tuščią nuo miltų maišą.

Kepyklos savininkas DOMINGO C. COLLA visus lvičia persitikrinti.

Lietuviska vaistinė

„JOSÉ PAULINO“

RUA JOSÉ PAULINO, 140 (Bom Retiro) TELEF. 5-6307.

Vaistinės ir parfumerijos reikmens. Perrišomo modžiaga.

K A I N O S Ž E M O S.

Provizorius D. RUMMELIS,

Diplom. Kozanias universitoto.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Siunčiame pinigus

Laivakortės.

doleriais į LIETUVĄ ir kitus kraštus. Taip pat priimame indelius ir atidarom einamąsias sąskaitas, mokėdami gerus procentus.

į Lietuvą ir iš ten. Šamados. KAINOS ŽEMOS. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Mūsų įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame Lietuviskai ir kitomis Europos kalbomis. Įstaiga atidara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

